

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoP/60/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3824202816
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Dubcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:3824202816.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Dubcovej a členov senátu JUDr. Jána Burika, JUDr. Miriam Štillovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., bývajúceho u pestúnov, zastúpeného opatrovníkom Mestom Bánovce nad Bebravou, dieťa rodičov: matky D. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom XXX XX F., štátnej občianky SR a otca G. B., nar. XX.XX.XXXX, zomrelého XX.XX.XXXX, za účasti pestúnov H. a I. J., obaja trvale pobytom I. K. XXX/XX, XXX XX L. C. L. a v odvolacom konaní Krajskej prokuratúry v Trenčíne, so sídlom Legionárska 7158/5, 912 50 Trenčín, v konaní o návrhu Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou na určenie osvojiteľnosti, o odvolaní podanom Okresnou prokuratúrou Bánovce nad Bebravou a navrhovateľom proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza č.k. 24P/54/2024-435 zo dňa 22. novembra 2024, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

- Napadnutým uznesením okresný súd konanie o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou zo dňa 23.05.2024 zastavil.
- V odôvodnení napadnutého uznesenia poukázal na návrh navrhovateľa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, aby okresný súd určil, že maloletý je osvojiteľný a zároveň matke maloletého dieťaťa obmedzil výkon rodičovských práv a povinností s tým, že matka maloletého nie je oprávnená maloletého zastupovať, stretávať sa s ním, nie je povinná starať sa o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého, a za opatrovníka maloletému ustanovil pestúnov - H. J. a I. J., ktorí budú maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok.
- V odseku 3. odôvodnenia napadnutého uznesenia okresný súd poukázal na nariadené termíny pojednávania vo veci, ktorých sa nezúčastnila matka maloletého dieťaťa a zároveň sa ani písomne nevyjadrila k podanému návrhu vo veci.
- Okresný súd ďalej poukázal na vykonané dokazovanie vo veci na pojednávaniach, a to vyjadrenia zástupcu navrhovateľa, kolízneho opatrovníka, pestúanky H. J., pestúna I. J., prokurátorky Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou, svedkyne G. E., starej matky maloletého a svedkyne M. N..
- Zároveň súd prvej inštancie poukázal na listinné dôkazy - písomné vyjadrenie starej matky doručené Okresnému súdu Prievidza dňa 17.09.2024, Správu Centra pre deti a rodiny v C. zo dňa 22.09.2021, vyjadrenie K. C. O. zo dňa 06.09.2024, Správu K. C. O. zo dňa 18.11.2024, vykonané lustrácie matky, Správu ÚPSVaR Žilina zo dňa 22.11.2024, Správu Mestskej polície Rajec zo dňa 28.08.2024, správu zdravotnej poisťovne DÔVERA, Správu Obvodného súdu Praha zo dňa 22.08.2024, správu Penzionu

C. A., J. P., Správy B. L., a.s. zo dňa 21.11.2024 a dňa 07.11.2024, Správu G. zo dňa 11.10.2024, Správu B. N. N., a.s. zo dňa 13.12.2024 a úradné záznamy vo veci, ako aj na pripojené spisové materiály vrátane predchádzajúcich rozhodnutí vo veci maloletého A. (rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 6P 15/2021-28 zo dňa 23.04.2021, rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 7P 39/2021-72 zo dňa 09.11.2021, rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 4P 33/2022-77 zo dňa 04.10.2022) aj maloletého G., brata maloletého A. (rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 15P 263/2015-47 zo dňa 20.11.2015).

6. Okresný súd za súčasnej aplikácie ust. Čl. 5, § 28 ods. 1, § 97 ods. 1, § 102 ods. 1 písm. a), ods. 4, § 106 ods. 1 Zákona o rodine, ust. § 139, § 140, § 141 CMP a ust. § 30 ods. 6 zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov konštatoval, že súd musí vždy skúmať ex officio či rodičom v prejavení záujmu o maloleté dieťa nebráni závažná prekážka. Následkom preukázania takejto okolnosti v konaní o osvojiteľnosti je, že nenastanú účinky kvalifikovaného nezájmu. Nezájmem rodičov musí byť zavinený, nemožno im pričítať objektívne okolnosti. Za relevantnú prekážku okresný súd považoval napríklad závažné zdravotné problémy, nepriaznivú životnú situáciu spôsobenú rôznymi okolnosťami spôsobujúcimi dočasnú nemožnosť starostlivosti o dieťa, a pod.. Zároveň okresný súd považoval za povinnosť súdu v konaní komplexne posúdiť celkový postoj a vzťah rodičov k maloletému dieťaťu, situáciu v rodine, pomery rodičov a dôvody, ktoré viedli k tomu, že sa o dieťa nestarajú, z ktorého dôvodu okresný súd od začiatku konania vykonával úkony smerujúce k zisteniu pobytu matky za účelom jej výsluchu a najmä zistenia skutočností, či matke maloletého dieťaťa v prejavovaní záujmu o maloletého bráni alebo nebráni závažná prekážka. Z vykonaného šetrenia mal okresný súd za to, že matka má od 14.06.2017 trvalý pobyt obec F., okres Žilina. Za účelom zistenia pobytu matky okresný súd požiadal Mestskú políciu Rajec, avšak s negatívnym výsledkom. Opakovane vykonal lustrácie matky v Sociálnej poisťovni bez zistenia aktuálneho zamestnávateľa. Ďalej okresný súd zistil, že matka bola naposledy vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 17.03.2017 do 18.04.2017, nie je poberateľkou štátnych sociálnych dávok, ani dávok pomoci v hmotnej núdzi, prídavok na dieťa-maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX poberala v období od 01.08.2018 do 31.07.2021. Vzhľadom ku skutočnosti, že matka maloletého dieťaťa bola prepustená z výkonu trestu odňatia slobody dňa 28.02.2023, opakovane okresný súd vykonal lustrácie v ZVJS všetky s negatívnym výsledkom. Občiansky preukaz bol matke vydaný dňa 08.03.2023 s platnosťou do 06.03.2033. Zo správy Zdravotnej poisťovne Dôvera mal okresný súd za preukázané, že od 24.11.2021 do 28.02.2023 bol platiteľom poistného u matky maloletého dieťaťa Ústav na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých, od 01.02.2023 jej nebola poskytnutá primárna ambulantná starostlivosť, populačný skrining bez záznamov. Zo správy Obvodného súdu Praha mal okresný súd za preukázané, že matka nebola vo výkone väzby, trestu, detencie a ani nebola doposiaľ väznená, nikdy nemala na území Českej republiky povolený pobyt podľa zákona o pobyte cudzincov na území ČR, jej miesto pobytu nebolo okresnému súdu známe. Súd prvej inštancie uviedol, že Česká správa sociálneho zabezpečenia neeviduje osobu matky, matka nebola nájdená ani v dostupných evidenciách, nie je a nebola vedená ako uchádzačka o zamestnanie, nepoberá dávky, ani príspevky, nebola nájdená v zákazníckej databáze Vodafone Czech Republic, a.s., T- Mobile Czech Republic, a.s.. Zároveň okresný súd považoval za preukázané, že D. E., nar. XX.XX.XXXX bola prihlásená k ubytovaniu od 24.07.2024 do 25.07.2024 v PENZION C. A., ktorý oznámil okresnému súdu, že ubytovaná bola sama a za pobyt bolo zaplatené kartou, ktorá nebola vydaná klientke D. E.. Lustráciou v bankách okresný súd zistil mínusové hodnoty na evidovaných účtoch matky maloletého dieťaťa. Súdom stanovenú vyživovaciu povinnosť voči maloletému A. si matka neplní, podľa vyjadrenia zástupkyne navrhovateľa má dlh na výživnom vo výške 697,67 Eur. K poslednej platbe došlo dňa 31.07.2023, kedy bolo uhradených 50,- Eur, trestné oznámenie vo veci neplnenia si vyživovacej povinnosti podané nebolo.

7. Okresný súd s ohľadom na úkony súvisiace so zisťovaním pobytu matky maloletého dieťaťa, ktorú bolo v konaní potrebné vypočítať, predĺžil lehotu na rozhodnutie o podanom návrhu konštatujúc, že rozhodnutiu bránili vážne dôvody a objektívne príčiny (§ 141 CMP). Napriek predĺženiu lehoty a vykonávaniu úkonov smerujúcich k zisteniu pobytu matky sa jej pobyt okresnému súdu nepodarilo pred rozhodnutím vo veci zistiť, a preto súd prvej inštancie rozhodol i bez jej výsluchu konštatujúc, že sa mu v konaní nepodarilo zistiť relevantné skutočnosti, z ktorých by mohol dospieť k záveru, že matke maloletého dieťaťa v prejavení záujmu nebráni závažná prekážka.

V predmetnom konaní okresný súd zároveň skúmal v súlade s ust. § 139 CMP, či na strane maloletého A. sú okolnosti vylučujúce splnenie účelu osvojenia. Otec maloletého - G. B., nar. XX.XX.XXXX, zomrel dňa XX.XX.XXXX. Okresný súd poukázal na to, že maloletý A. bol pred rozhodnutím o zverení do

spoločnej pestúnskej starostlivosti manželom H. J. a I. J. (rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 4P 33/2022-77 zo dňa 04.10.2022, právoplatným dňa 03.11.2022) dočasne odňatý z osobnej starostlivosti matky, kedy mu bolo zároveň nariadené výchovné opatrenie - pobyt v zariadení v Centre pre deti a rodiny C. najdlhšie na šesť mesiacov (rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 6P/15/2021-28 zo dňa 23.04.2021, právoplatný dňa 23.04.2021). Následne rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 7P 39/2021-72 zo dňa 09.11.2021, právoplatným dňa 08.12.2021 bola nad maloletým A. B. nariadená ústavná starostlivosť s jej výkonom v Centre pre deti a rodiny v C. a matke maloletého bola určená vyživovacia povinnosť vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu. Ďalej okresný súd považoval za preukázané, že stará matka maloletého A. - G. E. maloletého A. navštevovala, kontaktovala ho a zaujímala sa o neho. Okresný súd mal zároveň za preukázané, že maloletý A. mal možnosť budovať si od narodenia i súrodenecký vzťah s maloletým G. (so svojím biologickým bratom, ktorý bol rozhodnutím Okresného súdu Žilina č.k. 15P 263/2015-47 zo dňa 20.11.2015, právoplatným dňa 24.12.2015 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti G. E. a B. E., svojím starým rodičom, pričom starý otec už zomrel a starostlivosť o maloletého vykonáva iba stará matka - G. E.).

Okresný súd uviedol, že maloletý A. je v starostlivosti pestúnov od 17.06.2022 formou krátkodobého pobytu, predtým absolvovali 11 interakcií na pôde CDR C., ako aj v domácnosti profesionálneho rodiča. Stará matka G. E. kontaktovala CDR počas pobytu maloletého A. v CDR osobne aj s maloletým G.. Z vykonaného dokazovania zároveň okresný súd považoval za preukázané, že pestúni majú záujem si maloletého A. osvojiť.

8. V odseku 52. odôvodnenia napadnutého uznesenia okresný súd zvýraznil, že osvojením zanikajú vzájomné práva a povinnosti medzi osvojencom a pôvodnou rodinou, t.j. zaniká celý komplex existujúcich vzájomných práv a povinností dieťaťa a rodičov, ako aj príbuzných, právoplatnosťou rozhodnutia o osvojení okrem iného zaniká právo na stretávanie s dieťaťom, nijakým právnym titulom nie je možné domáhať sa kontaktu s dieťaťom, informácii o ňom a pod..

9. Okresný súd skúmal, či na stane maloletého dieťaťa sú okolnosti vylučujúce splnenie účelu osvojenia, pričom pod pojem podmienky osvojiteľnosti subsumoval nielen skúmanie právnej voľnosti dieťaťa, ale aj okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia a dospel k záveru, že u maloletého A. B. nie sú splnené podmienky osvojiteľnosti.

Okresný súd mal za preukázané, že stará matka maloletého - G. E. a maloletý G. B. (biologický brat maloletého) sa s maloletým A. kontaktovali od jeho narodenia, trávili s ním čas, budovali si príbuzenské vzťahy a následne, keď bol maloletý A. umiestnený v zariadení, naďalej s ním udržiavali kontakt, navštevovali ho, realizovali videohovory, zaujímali sa o neho. Po zverení maloletého A. do pestúnskej starostlivosti manželom H. a I. J. (ďalej aj len „pestúni“) záujem zo strany starej matky G. E. a maloletého G. pretrvával. Súd prvej inštancie poukázal na vyjadrenie pestúanky, že stará matka ju kontaktovala každý mesiac, zaujímala sa o maloletého A., o jeho zdravotný stav, ako sa mu darí, kedy sa stretnú a mala záujem i o telefonický kontakt s maloletým, avšak za obdobie od 17.06.2022, t.j. odo dňa, odkedy je maloletý v starostlivosti pestúnov, až do 22.11.2024, t.j. za obdobie takmer 2,5 roka došlo iba ku štyrom stretnutiam. Okresný súd poukázal na vyjadrenie pestúna v konaní, že stretnutie dňa 12.11.2024 bolo pod nátlakom súdu, hoci termín určil on sám. I z počtu zrealizovaných osobných stretnutí mal okresný súd za to, že pestúni nemajú záujem rozvíjať vzťah maloletého A. ku svojmu jedinému biologickému súrodencovi - maloletému G. B.. Pestúni síce formálne prezentujú, že majú záujem na podporovaní biologických väzieb, avšak z ich doterajšieho konania okresnému súdu vyplynul opak.

Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie zároveň preukázané, že telefonický kontakt s maloletým A. a jeho biologickou rodinou prebieha sporadicky (videohovor dňa 24.12.2022, v lete 2023), pestúni na písomný kontakt maloletého G. (zaslané dva pozdravy/pohľadnice z tábora a k narodeninám maloletého A.) nereagovali a za takmer 2,5 roka došlo iba ku štyrom osobným stretnutiam, a teda okresný súd dospel k záveru, že pestúni nemajú záujem na rozvíjaní vzťahu maloletého A. ku svojmu bratovi G. a starej matke G. E., a to i napriek tomu, že starej matke pomáha s kontaktovaním maloletého A. a komunikáciou s pestúnmi OZ C..

10. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd prvej inštancie dospel k záveru, že je v najlepšom záujme maloletého A., aby sa rozvíjal jeho vzťah k jedinému biologickému súrodencovi - maloletému G. B., ktorý maloletému A. prejavuje pozitívne súrodenecké city, ako i ku starej matke G. E., ktorej je maloletý G. B. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti, a ktorá sa od narodenia maloletého A. o neho zaujímala, stretávala sa s ním, kontaktovala ho aj s maloletým G., budovali si príbuzenské

vzťahy, pričom z doterajšieho konania pestúnov okresný súd nemal za preukázaný záujem na rozvíjaní uvedených vzťahov, ktorí formálne záujem prezentujú, a teda podľa názoru okresného súdu neboli splnené podmienky osvojiteľnosti, preto v súlade s ust. § 140 CMP uznesením zastavil konanie o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou zo dňa 23.05.2024.

11. Proti uzneseniu okresného súdu v zákonnej lehote podala odvolanie Okresná prokuratúra Bánovce nad Bebravou, ktorá žiadala zmeniť napadnuté uznesenie tak, že maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX je osvojiteľný, matke maloletého obmedziť výkon rodičovských práv a povinností a maloletému ustanoviť opatrovníkov - H. J. a I. J., ktorí budú maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok.

Mala za to, že s právnym posúdením veci tak, ako vyplýva z napadnutého rozhodnutia okresného súdu, podľa ktorého sa v konaní nepodarilo zistiť relevantné skutočnosti, že matke maloletého dieťaťa v prejavení záujmu nebráni závažná prekážka, resp. že u maloletého nie sú splnené podmienky osvojiteľnosti s ohľadom na jeho najlepší záujem (rozvíjanie jeho vzťahu k jedinému biologickému súrodencovi, ako aj jeho starej matke), sa nemožno stotožniť. CMP do konania o osvojiteľnosti včlenil ustanovenie, ktoré upravuje skončenie konania v prípade, že nie je možné osvojiteľnosť vysloviť, kedy súd konanie zastaví. Toto kvázi „procesné rozhodnutie“ je zároveň rozhodnutím vo veci samej, pretože jeho predpokladom je záver súdu, že nie sú splnené hmotnoprávne podmienky a ako meritórne rozhodnutie je teda prekážkou rei iudicatae, kedy môže súd vec opätovne prejednať iba v prípade podstatnej zmeny pomerov oproti skutkovému stavu, z ktorého súd vychádzal pri vydaní rozhodnutia o zastavení konania.

Pojem podmienky osvojiteľnosti treba chápať extenzívne, t.j. súd už v štádiu konania o osvojiteľnosti zhodnotí nielen rozmer splnenia podmienok na vyslovenie osvojiteľnosti na strane rodičov dieťaťa (právnú voľnosť), ale posúdi aj otázky na strane dieťaťa samotného. Podľa názoru prokuratúry okresný súd nesprávne právne posúdil vec tým, že za dôvod nesplnenia podmienok osvojiteľnosti považoval skutočnosť, že sa nepodarilo zistiť relevantné skutočnosti, z ktorých by mohol dospieť k záveru, že biologickému matke maloletého dieťaťa v prejavení záujmu nebráni závažná prekážka, ktorý záver nie je podľa názoru prokuratúry v zhode so zisteným skutočným stavom veci. Hoci zákon v zásade vyžaduje súhlas rodičov s osvojením, nezáujem rodičov o dieťa v niektorých prípadoch dosahuje kvalifikovanú intenzitu, keď u nich možno hovoriť o zániku pocitu zodpovednosti za osud dieťaťa. Za týchto podmienok ich ľahostajný a nežiaduci postoj k vlastnému dieťaťu nezlučujúci sa s prirodzeným vzťahom rodiča k dieťaťu, odôvodňuje úpravu, ktorá vo vzájomnej súvislosti medzi rodičovskými právami a povinnosťami a záujmom dieťaťa o zabezpečenie vhodného výchovného prostredia uprednostňuje záujem dieťaťa. Podľa názoru prokuratúry je preto úlohou súdu posúdiť i charakter prejaveneho záujmu o maloleté dieťa, ktorý nesmie byť iba formálny, ale musí byť podložený skutočne kladným vzťahom a vôľou prejavovať sa ako rodič.

V konaní bolo preukázané, že biologický otec maloletého A. zomrel. Matka maloletého dieťaťa bola od 30.10.2021 do 28.02.2023 vo výkone trestu odňatia slobody, kedy sa objektívne nemohla starať o maloletého A., ktorý bol rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp.zn. 6P/15/2021 zo dňa 23.04.2021 odňatý z osobnej starostlivosti matky a bolo mu nariadené výchovné opatrenie - pobyt v Centre pre deti a rodiny v C. najdlhšie po dobu 6 mesiacov. Následne bola nad maloletým A. nariadená ústavná starostlivosť rozsudkom č.k. 7P/39/2021-72 zo dňa 09.11.2021. Súd matku zaviazal na úhradu výživného vo výške 30% sumy životného minima podľa osobitného zákona. Biologická matka aktuálne nie je vo výkone trestu odňatia slobody, dňa 28.02.2023 bola prepustená a maloletého A. nekontaktovala akýmkoľvek spôsobom. Pestúnov kontaktovala iba jedenkrát v októbri 2022, kedy im napísala list. Zo správania biologickému matky vyplýva, že neprejavuje snahu o osobný kontakt s maloletým, neinformuje sa o maloletom, neuhrádza na maloletého A. výživné riadne a dobrovoľne, a to minimálne rok, resp. o maloletého už viac ako 6 mesiacov neprejavuje skutočný záujem, pričom nebola zistená objektívna, závažná prekážka v prejavení takéhoto záujmu. Výsledkom konania o osvojiteľnosti je de facto rozhodnutie, či je súhlas rodičov na osvojenie potrebný. S poukazom na ust. § 102 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine a zistený skutkový stav súhlas matky maloletého na osvojenie nie je podľa názoru prokuratúry potrebný.

V ďalšej časti odvolania okresná prokuratúra poukázala na ust. § 38 CMP, podľa ktorého ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne a v konaní o osvojiteľnosti posúdi aj otázky na strane maloletého dieťaťa. Maloletý A. pri neformálnom pohovore dňa 22.10.2024 s navrhovateľom uviedol, že vie, že má maminu, ktorej sa narodil a teraz má druhú maminu, u ktorej býva. Maloletý uviedol, že chce, aby to zostalo tak, ako je to teraz, pestúnov sám označuje ako maminu a tatina a je mu u nich dobre, na ktorý názor maloletého, že chce ostať

natrvalo v starostlivosti budúcich osvojiteľov (aktuálne pestúnov), okresný súd neprihliadol a i v tomto ohľade vec nesprávne právne posúdil. Zároveň v konaní nebol zistený nesúhlas maloletého s osvojením. Maloletý nemá zdravotný stav, ktorý by bránil k splneniu účelu osvojenia a taktiež nemá ani vek blízky veku dospelosti, kedy by osvojenie už nemalo svoj reálny zmysel.

Ďalej okresná prokuratúra uviedla, že pri vymedzení predmetu konania o splnení podmienok osvojiteľnosti treba vychádzať zo znenia ust. § 102 ods. 4 Zákona o rodine, t.j. posúdiť, či je na osvojenie dieťaťa potrebný súhlas rodiča. Ďalšie podmienky vymedzené ust. § 98 až § 109 Zákona o rodine budú predmetom preskúmania v konaní o osvojenie, a nie v konaní o osvojiteľnosti. Zákon o rodine v jednotlivých ustanoveniach bližšie neuvádza, že okolnosťou na strane dieťaťa vylučujúcou splnenie účelu osvojenia v konaní o vyslovení osvojiteľnosti maloletého je aj otázka prejavovania záujmu o maloleté dieťa zo strany ďalších biologických rodinných príslušníkov (biologický brat, stará matka a podobne). Zároveň podľa názoru prokuratúry v konaní nebolo preukázané, že by bolo právo maloletého A. na poznanie svojej identity oslabované zo strany pestúnov.

12. Proti uzneseniu okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie aj navrhovateľ, ktorý žiadal, aby odvolací súd zrušil napadnuté uznesenie a určil, že maloletý A. je osvojiteľný, matke maloletého obmedzil výkon rodičovských práv a povinností s tým, že matka maloletého nie je oprávnená maloletého zastupovať a stretávať sa s ním, nie je povinná sa starať o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého A.. Za opatrovníka maloletého navrhol ustanoviť pestúnov - H. J., nar. XX.XX.XXXX a I. J. nar. XX.XX.XXXX, ktorí budú maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok.

Uviedol, že pestúni, v ktorých starostlivosti sa maloletý nachádza od 17.06.2022, prejavili záujem o jeho osvojenie. Maloletému A. zabezpečujú riadnu starostlivosť. Maloletý má v ich rodine vytvorené podmienky pre zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin, zároveň mu nahrádzajú rodičovskú lásku a vytvárajú pre neho pevné rodinné zázemie. Matka maloletého A. o neho neprejavuje skutočný záujem, neplní si vyživovaciu povinnosť vo vzťahu k maloletému, žiadnym spôsobom ho nekontaktuje. Manželia J. a ani navrhovateľ nemajú vedomosť o tom, kde sa matka maloletého dieťaťa nachádza. Úradu sa podarilo telefonicky s matkou skontaktovať dňa 23.05.2023 (pozn. krajského súdu: na č.l. 313 je rok 2024), kedy sa nevedela vyjadriť ohľadom návrhu na vyslovenie osvojiteľnosti u maloletého A.. Opätovne sa s matkou nepodarilo skontaktovať ani okresnému súdu. Nepodarilo sa v konaní zistiť relevantné skutočnosti, z ktorých by mohol okresný súd dospieť k záveru, že matke maloletého dieťaťa v prejavení záujmu o dieťa bráni závažná prekážka. Doplnil, že matka maloletého dieťaťa sa dlhodobo zdržiava na neznámom mieste. Zároveň mal navrhovateľ za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci.

13. K odvolaniu navrhovateľa sa vyjadrila okresná prokuratúra navrhujúc, aby odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie okresného súdu v súlade s návrhom navrhovateľa zo dňa 23.05.2024, ktorá súhlasila s navrhovateľom v tom, že matka neprejavuje skutočný záujem o maloletého A., pričom nebola zistená objektívna závažná prekážka v prejavení takéhoto záujmu.

14. Navrhovateľ sa v podanom vyjadrení v odvolacom konaní stotožnil s vyjadrením okresnej prokuratúry. Doplnil, že dňa 19.02.2025 bol s matkou maloletého dieťaťa vykonaný osobný pohovor v priestoroch OR PZ v Bánovciach nad Bebravou, kde prebiehal výsluch k trestnému konaniu vo veci zanedbávania povinnej výživy. Matka maloletého uviedla, že sa minulý rok vrátila späť na Slovensko, býva po ubytovniach a svojich známych, je zamestnaná. K návrhu sa vyjadrila, že s osvojiteľnosťou dieťaťa nesúhlasí. K tomu, či jej v prejavení záujmu bránila závažná prekážka uviedla, že syna kontaktovala ešte z VTOS, následne po prepustení z VTOS žila v Českej republike ako bezdomovec, bez finančných prostriedkov, s možnosťou občasných brigád. Nevedela sa vyjadriť k tomu, z akého dôvodu syna nekontaktovala. Pred pracovníkmi úradu prezentovala formálny záujem o kontakt s maloletým.

15. V následnom vyjadrení v odvolacom konaní okresná prokuratúra zotrvala na dôvodoch podaného odvolania zo dňa 02.01.2025. Z činnosti orgánov činných v trestnom konaní sa podarilo zistiť, že biologická matka maloletého sa zdržiava na Slovensku, aj tu pracuje. Uviedla, že súd musí v konaní o osvojiteľnosti skúmať skutočný záujem o maloleté dieťa zo strany rodičov, v danom prípade len biologickú matku, ktorú považovala za potrebné v danej veci vypočuť. Je úlohou súdu následne posúdiť charakter prejaveneho záujmu o maloleté dieťa, ktorý nesmie byť iba formálny, ale musí byť podložený skutočne kladným vzťahom a vôľou prejavovať sa ako rodič, pričom z postoja matky voči maloletému nevyplývala snaha o prevzatie starostlivosti o dieťa a vo veci nebola zistená objektívna závažná prekážka v prejavení takéhoto záujmu.

16. Navrhovateľ sa v následnom vyjadrení v odvolacom konaní stotožnil s vyjadrením okresnej prokuratúry. Ohľadom vyživovacej povinnosti biologickej matky k maloleťému doplnil, že od termínu posledného pojednávania neuhradila žiadnu čiastku výživného na účet úradu. Dňa 07.03.2025 bolo z OR PZ Bánovce nad Bebravou úradu doručené upovedomenie o vznesení obvinenia osobe D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., F., za prečin Zanedbanie povinnej výživy podľa ust. § 207 ods. 1 Trestného zákona. Dňa 07.03.2025 bol telefonicky kontaktovaný pestún maloleťého A. B., pán I. J., ktorý počas telefonického rozhovoru uviedol, že matka maloleťého ani jedného z pestúnov od termínu posledného pojednávania nekontaktovala žiadnym spôsobom, a že pomery na strane pestúnov a maloleťého A. sa od posledného kontaktu s úradom nezmenili.

17. Podaním zo dňa 23.04.2025 Krajská prokuratúra v Trenčíne oznámila vstup do konania.

18. Ďalšie vyjadrenia do dátumu rozhodnutia krajského súdu podľa obsahu spisového materiálu nenasledovali.

19. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP, § 2 ods. 1 CMP), na základe odvolania podaného v zákonnej odvolacej lehote osobami oprávnenými, a to okresnou prokuratúrou a navrhovateľom postupom bez nariadenia pojednávania za aplikácie ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario, keď nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval si to ani dôležitý verejný záujem, posúdil napadnuté uznesenie okresného súdu v zmysle ust. § 65, § 66 CMP a uznesenie okresného súdu potvrdil ako vecne správne rozhodnutie podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

20. Predmetom odvolacieho konania bolo uznesenie okresného súdu, ktorým zastavil konanie o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou zo dňa 23.05.2024, ktorým navrhovateľ vo veci žiadal určiť, že maloleťé dieťa - A. B. je osvojitelné, obmedziť výkon rodičovských práv a povinností matke maloleťého dieťaťa - D. E. a za opatrovníka maloleťému dieťaťu ustanoviť pestúnov - H. a I. J..

21. V podaných opravných prostriedkoch okresnou prokuratúrou a navrhovateľom proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zastavení konania boli vyjadrené odvolacie dôvody týkajúce sa nesprávnych skutkových zistení okresným súdom na základe vykonaných dôkazov, ako i nesprávneho právneho posúdenia veci okresným súdom. Odvolatelia namietali súdom prvej inštancie vyjadrený dôvod nesplnenia podmienok osvojitelnosti maloleťého A., a to záver, že sa v konaní nepodarilo zistiť relevantné skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že biologickej matke maloleťého v prejavení záujmu nebráni závažná prekážka (§ 102 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine). Ako ďalší z odvolacích argumentov vyjadrili účel predmetného konania, ktorým je posúdenie potreby (ne)súhlasu rodiča s osvojením dieťaťa, nie posúdenie ďalších podmienok osvojenia vyjadrených právnou úpravou (prejavovanie záujmu o maloleťého A. zo strany iných biologických rodinných príslušníkov, ako rodičov maloleťého), ako i neprihliadnutie na názor maloleťého A. v konaní.

22. Vo všeobecnosti krajský súd uvádza, že inštitút osvojenia maloleťého dieťaťa je závažným zásahom do jeho života, do života osvojiteľa, biologického rodiča, ako i ostatných biologických rodinných príslušníkov maloleťého dieťaťa. Osvojenie je zároveň zásadným zásahom i do vzťahu biologického rodiča (ďalších biologických príbuzných) a maloleťého dieťaťa. Na zákonné následky a vážnosť ich dopadu na vyjadrený okruh osôb (predovšetkým maloleťé dieťa) nadväzujú požiadavky predpokladané právnym predpisom - Zákonom o rodine v ust. § 97 až § 109 sledujúce, aby osvojenie bolo uskutočnené v záujme maloleťého dieťaťa (Čl. 5 Zákona o rodine). Preto je dôvodná i hmotnoprávna podmienka udelenia súhlasu pri osvojení, ktorá umožňuje rodičovi uvážiť, či sa vzdá rodičovských práv a povinností. Iné riešenie by bolo nielen s ohľadom na ochranu rodičovských práv, ale i s ohľadom na záujem maloleťého dieťaťa v konaní neprípustné. V zásade je teda na osvojenie potrebný súhlas rodiča, pokiaľ nedochádza v konkrétnej prejednávanej veci k aplikácii systému výnimiek prostredníctvom zákonnej formulácie „ak zákon neustanovuje inak“, a to i v situácii, kedy sa súhlas rodiča nevyžaduje (§ 102 Zákona o rodine), ktorého aplikácia na prejednanú vec tak, ako žiadali odvolatelia za daných okolností (skutkových zistení okresným súdom v konaní) nebola podľa názoru odvolacieho súdu vyhodnotená ako splnená.

23. Odvolací súd upriamuje pozornosť na procesný postup súdu prvej inštancie, ktorý v konaní vykonával rozsiahle šetrenie po pobyte matky maloleťého A. za účelom jej výsluchu a najmä zistenia skutočností, či matke v prejavení záujmu o maloleťého bráni/la, alebo nebráni/la závažná prekážka. Za uvedeným

účelom okresný súd správne predĺžil lehotu na rozhodnutie o podanom návrhu tak, ako to predpokladá ust. § 141 CMP a vecne správny bol i názor súdu prvej inštancie, že sa mu nepodarilo zistiť, že matke maloletého A. v prejavení záujmu nebráni závažná prekážka, keďže pobyt matky po jej prepustení z ústavu na výkon trestu po dátume 28.02.2023 (č.l. 78 spisu) v priebehu konania okresný súd nezistil. Pokiaľ okresná prokuratúra nepovažovala za potrebné udelenie súhlasu matky v konaní o osvojiteľnosti maloletého A., krajský súd uvádza aj pre štádium odvolacieho konania, že sa nepodarilo zistiť, že matke maloletého A. nebránila závažná prekážka v prejavení záujmu. Opätovne odvolací súd zvyrazňuje vážnosť osvojenia i v živote maloletého dieťaťa, preto pokiaľ nebola v konaní splnená podmienka vymedzená ust. § 102 ods. 1 písm. a), ods. 4 Zákona o rodine (podmienka osvojiteľnosti), okresný súd správne napadnutým uznesením zastavil konanie (§ 140 CMP).

24. Je nepochybné, že právna úprava Zákona o rodine nerozlišuje jednotlivé štádiá konania o osvojení. Ich kategorizáciu poskytuje procesný predpis - Civilný mimosporový poriadok, ktorý proces osvojenia maloletého dieťaťa (i s ohľadom na vážnosť následkov inštitútu) rozčleňuje do troch konaní (§ 135 CMP), kedy prvou fázou je konanie vo veciach osvojiteľnosti maloletého dieťaťa upravené ust. § 137 až § 142 CMP, ktorým je i prejednávaná vec.

25. V štádiu konania o osvojiteľnosti maloletého dieťaťa je povinnosťou súdu skúmať nie len zákonné podmienky vyjadrené v Zákone o rodine, ale i okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia podľa ust. § 139 veta druhá CMP zaradeného v procesnom predpise pred ustanovenia upravujúce konanie o osvojenie (od § 143 CMP). Vychádzajúc z okresným súdom zisteného skutkového stavu veci v konaní, i odvolací súd považoval za okolnosť podľa ust. § 139 veta druhá CMP preukázanie prejavovania záujmu o maloletého A. jeho starou matkou a biologickým bratom G. a na druhej strane nepreukázanie záujmu na strane pestúnov maloletého na rozvíjaní jeho vzťahov i so širšou biologickou rodinou, ako sú len jeho rodičia (starou matkou a biologickým bratom G.). Preto, ak okresná prokuratúra v podanom opravnom prostriedku význam kontaktu maloletého A. s biologickými príbuznými (blízkymi osobami maloletého, § 116 OZ) hodnotila, že nejde o zákonnú podmienku na strane dieťaťa vylučujúcu splnenie účelu osvojenia, s jej argumentáciou sa krajský súd nestotožnil. Vzťah biologických bratov A. a G. nemôže byť napĺňaný v rozsahu, ktorý by vyžadoval i najlepší záujem maloletého A., pokiaľ bolo v konaní (v danom čase) preukázané, že sú stretnutia sporadické. Zároveň súčasný stav vylučuje splnenie účelu osvojenia, ktorým by maloletý A. stratil právnu väzbu, a tým i reálnu možnosť kontaktu s biologickou rodinou, ktorá o kontakt s maloletým prejavuje opakovaný záujem, a sú medzi nimi zároveň i príbuzenské vzťahy, prejavované pozitívne súrodenecké city. Krajský súd nepopiera riadny výkon pestúnskej starostlivosti o maloletého A. (rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 4P/33/2022-77 zo dňa 4. októbra 2022), ani podmienky pre zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin, ktoré má maloletý v rodine pestúnov vytvorené, avšak v danom čase odvolací súd musel zohľadniť i potrebu maloletého napĺňať vzťahy i s biologickou rodinou, ktorej potrebné dosahovanie je namieste, čo je okolnosťou podľa ust. 139 veta druhá CMP.

26. Podstatným pre posúdenie vecnej správnosti napadnutého uznesenia okresného súdu bolo predovšetkým vyhodnotenie podmienok prípustnosti vyslovenia osvojiteľnosti (odsek 22., 23.), i vyhodnotenie konkrétnych okolností na strane maloletého dieťaťa, ktoré vylučujú splnenie účelu osvojenia (odsek 25.). Akonáhle nie sú splnené zákonné podmienky osvojiteľnosti, resp. sú dané okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce osvojiteľnosť, nie je v záujme maloletého dieťaťa vysloviť, že je osvojiteľné, ako tomu je i v prejednávanej veci maloletého A..

27. Odvolací súd poukazuje na záujem maloletého dieťaťa, ako prvoradé hľadisko pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú (Čl. 5 Zákona o rodine). Okresný súd v napadnutom uznesení, aj prokuratúra a navrhovateľ v realizovaných podaniach v konaní (i v štádiu odvolacieho konania) opakovane poukázali na najlepší záujem maloletého A., ktorý však vyhodnotili rozdielne. Čo je pre maloleté dieťa vhodné, resp. najvhodnejšie riešenie odôvodňujúce i autoritatívne rozhodnutie súdu, čo je jeho najlepším záujmom v konkrétnom konaní vyhodnocuje súd vychádzajúc z osobitostí konkrétnej veci. V prípade maloletého A. okresný súd správne vyhodnotil v čom je daný najlepší záujem maloletého, keď považoval za významnú potrebu rozvíjať vzťahové väzby i s blízkymi osobami (biologickými príbuznými maloletého), čo je jednou z podmienok na zachovanie identity dieťaťa, ktorá by pri vyslovení jeho osvojiteľnosti za daných okolností zistených v priebehu konania nemusela byť zachovaná, a preto i podľa názoru krajského súdu nie je za súčasného prístupu k (ne)napĺňaniu vzťahu maloletého s biologickými príbuznými zo strany pestúnov, daný záujem dieťaťa na vyslovení jeho osvojiteľnosti.

28. Odvolací súd sa nestotožnil ani s argumentáciou prokuratúry, týkajúcou sa potreby doplnenia dokazovania výsluchom matky maloletého, keďže za súčasne zisteného skutkového stavu veci okresným súdom odvolací súd dospel k záveru, že na strane maloletého dieťaťa sú dané okolnosti vylučujúce splnenie účelu osvojenia, kedy súčasne nie je daný záujem maloletého dieťaťa na jeho

osvojiteľnosti, a preto podanému návrhu na doplnenie dokazovania (aj s ohľadom na princíp rýchlosti a hospodárnosti konania, Čl. 12 CMP) nevyhovel.

29. Krajský súd nepopiera právo maloletého A. vyjadriť slobodne svoj názor v prejednávanej veci, ktorá sa ho týka, ba dokonca môže mať na jeho osud zásadný dopad. V konečnom dôsledku jeho posúdenie prináleží súdu, ktorý vyjadrenému názoru maloletého dieťaťa musí venovať náležitú pozornosť s prihliadnutím na jeho vek a rozumovú vyspelosť. V prejednávanej veci, týkajúcej sa súdneho konania v tak zásadnej otázke osvojiteľnosti, svoj názor dňa 22.10.2024 vyjadril maloletý A. (v danom čase, ako i v súčasnosti vo veku 6 rokov), ktorý odvolací súd nemohol považovať za vyjadrenie súhlasu, resp. nesúhlasu s možným osvojením, prípadne s vyslovením osvojiteľnosti, nakoľko maloletý vo veku 6 rokov podľa názoru odvolacieho súdu nedokáže z hľadiska rozumovej vyspelosti hodnotiť tak zásadnú otázku, akou sa súd v konaní vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp.zn. 24P/54/2024 zaoberal. Z názoru maloletého vyplynula túžba zotrvať v starostlivosti pestúnov, čo nevyklučuje ani napadnuté rozhodnutie, keďže status maloletého sa ním nemení a spoločná pestúnska starostlivosť manželov J. k maloletému nezaniká.

30. Krajský súd uvádza, že životná situácia, v akej sa maloletý nachádza (je zverený do spoločnej pestúnskej starostlivosti manželom J.), vyžaduje ďalšie monitorovanie zo strany ÚPSVaR, ktorý môže vo veci opätovne podať návrh na vyslovenie osvojiteľnosti (§ 137 ods. 1 CMP), keďže napadnuté rozhodnutie nevyvoláva prekážku už raz rozhodnutej veci a súd môže vo veci maloletého opätovne konať, ak dôjde k podstatnej zmene pomerov oproti skutkovému stavu, z ktorého okresný súd vychádzal pri vydaní rozhodnutia o zastavení konania.

31. V zhrňujúcom závere krajský súd k napadnutému uzneseniu okresného súdu a k jeho vecne správne názoru poukazuje na to, že konanie o osvojiteľnosti, ktoré sa uskutočnilo pred okresným súdom, kladie dôraz na hodnotenie, či sú alebo nie sú splnené podmienky osvojiteľnosti, t.j. tak skúmanie, či je alebo nie je potrebný súhlas rodiča dieťaťa na jeho osvojenie (§ 102 ods. 1 písm. a), ods. 4 Zákona o rodine), ako aj, či existujú okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia a pokiaľ niektorá z nich nie je splnená, nemôže vysloviť osvojiteľnosť, a tým dochádza k zastaveniu konania. Okresný súd vecne správne postupoval, ak konanie na vyslovenie osvojiteľnosti zastavil pre nesplnenie podmienok, preto v odvolacom konaní bolo uznesenie okresného súdu potvrdené podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

32. Krajská prokuratúra v Trenčíne podaním zo dňa 23.04.2025 oznámila prebratie vstupu do odvolacieho konania. Krajský súd v záhlavovej časti svojho uznesenia uviedol účasť krajskej prokuratúry, na ktorý vstup sa nevyžadovalo osobitné rozhodnutie súdu (§ 13 CMP).

33. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keďže v konaní neboli zistené dôvody postupu pre iné rozhodnutie o trovách konania (§ 54, § 55 CMP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.